

Leidraad vergoedingen persleidingen

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân;

Overwegende dat het waterschap in het kader van zijn taak rioolwaterpersleidingen aanlegt en onderhoudt;

Overwegende dat het waterschap vergoedingen toekent in verband met schade en kosten in verband met de aanleg van persleidingen en de vestiging van zakelijke rechten;

Overwegende dat het gewenst is om duidelijkheid te geven over de vergoedingen die het waterschap toekent.

Besluit:

- De volgende vergoedingen te hanteren (gewijzigd 1/1/2026):

Activiteit	Kostensoort	Vergoeding	Rechthebbende
Aanleg, wijziging/vervanging en onderhoud van rioolwaterpersleidingen	Gewasschade	Bedrag per m2 conform tarieven teeltjaar van LTO en Netbeheer Nederland en Vewin	Gebruiker
Aanleg en wijziging/vervanging van rioolwaterpersleidingen	Structuurschade	€ 0,10 per m2	Gebruiker of eigenaar
Aanleg en wijziging/vervanging van rioolwaterpersleidingen	Mestschade	€ 0,0095 per m2 per maand	Gebruiker
Aanleg van rioolwaterpersleidingen	Entreegeld	€ 0,25 per m2	Gebruiker
Vestiging zakelijk recht	Medewerkingsvergoeding bij vestiging (speelt enkel bij aanleg)	€ 1.200,-	Gebruiker en eigenaar elk 50%
	Recht van opstal (speelt enkel bij aanleg)	Bedrag per m2 conform LTO-Gasunietabel	Eigenaar

- Dit besluit kan worden aangehaald als "Leidraad vergoedingen persleidingen".
- Het besluit treedt in werking op de dag na vaststelling.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 26 februari 2013, laatst gewijzigd op 11 november 2025
dijkgraaf

Ir. L.M.B.C. Kroon
Interim secretaris directeur
E. van der Kuil

Toelichting leidraad vergoedingen persleidingen

A. Inleiding

Tot de taken van het waterschap behoort de zuivering van afvalwater. In dat kader exploiteert en onderhoudt het waterschap rioolwaterzuiveringsinstallaties. Rioolwaterpersleidingen worden aangelegd om het afvalwater naar de zuiveringsinstallatie te transporteren. De persleidingen liggen op een bepaalde diepte en verbinden de rioolgemaal in bebouwd gebied met de rioolwaterzuiveringsinstallaties op diverse plaatsen in het beheergebied. Ten behoeve van het leggen van persleidingen vestigt het waterschap een recht van opstal. Het waterschap voert daartoe onderhandelingen met de eigenaren en gebruikers van gronden. Indien het niet mogelijk is om overeenstemming te bereiken kan een gedoogverplichting worden opgelegd ingevolge artikel 10.13 van de Omgevingswet mits de belangen van rechthebbers onteigening redelijkerwijs niet vorderen en in het gebruik van de onroerende zaak niet meer belemmering wordt gebracht dan redelijkerwijs voor de aanleg en instandhouding van het werk nodig is. Op basis van artikel 15.14 Omgevingswet wordt de schadevergoeding bepaald. Indien een rechthebbende het daarmee oneens is, kan schadevergoeding worden gevorderd bij de civiele rechter. De functie van deze leidraad is het geven van duidelijkheid over de vergoedingen die het waterschap toekent. Het waterschap onderscheidt de volgende vergoedingen:

1. Vergoeding voor schade, veroorzaakt bij de aanleg of wijziging van persleidingen.
Het gaat hierbij om gewasschade, structuurschade aan gronden en mestschade.
2. Vergoeding voor het afsluiten van overeenkomsten tot het vestigen van zakelijk recht, het recht om de persleiding in gronden van derden te hebben en entreegeld om het werk uit te kunnen voeren.

In het navolgende worden de verschillende vergoedingen nader toegelicht.

B. Vergoedingen

1. **Vergoeding voor schade en kosten veroorzaakt bij de aanleg of wijziging (inclusief vervanging) van persleidingen**

De schade kan bestaan uit gewasschade, structuurschade en mestschade. Het gaat om schade die ontstaat tijdens de werkzaamheden. De hoogte van de vergoedingen voor gewasschade staat vermeld in de Schadevergoedingsregeling Waterstaatswerken Wetterskip Fryslân en die is weer gebaseerd op de tarieven teeltjaar van LTO, Netbeheer Nederland en Vewin. De hoogte van mestschade sluit aan bij de berekeningswijze vermeld in de schadevergoedingsregeling (zie hieronder). De hoogte van het entreegeld en de structuurschade stelt het waterschap zelf vast.

Periodieke herziening van tarieven en bedragen

De bedragen uit deze leidraad (behalve de gewasschade en mestschade) worden jaarlijks per 1 januari op basis van het consumentenprijsindexcijfer (CPI) aangepast. De gewasschade volgt als gezegd uit de lijst van LTO, Netbeheer Nederland en Vewin, die ieder jaar rond juni bekendgemaakt wordt. De mestschade kan worden gewijzigd als het derogatie-beleid weer verandert of de afvoerprijzen van mest.

Gewasschade

Een vergoeding voor gewasschade wordt toegekend indien opbrengstschade wordt geleden. De schadevergoeding wordt toegekend aan de gebruikers van gronden. De eigenaren lijden geen gewasschade, zodat er geen reden is om hen gewasschade toe te kennen.

Structuurschade

De vergoeding voor structuurschade wordt toegekend indien door het leggen van leidingen schade ontstaat aan gronden. De schadevergoeding wordt toegekend aan de gebruikers, echter alleen als zij na de start van de werkzaamheden de gronden nog tenminste een jaar in gebruik hebben. Als dat niet het geval is ontvangt de eigenaar de vergoeding. De reden hiervoor is dat – anders dan bij gewasschade – de schade zich over een langere periode manifesteert.

Mestschade

Mestschade ontstaat doordat gronden die tijdelijk niet in gebruik zijn en derhalve niet mogen worden opgegeven in het kader van de mestwetgeving. Het verlies van een oppervlakte grond leidt tot mestschade wanneer een agrariër zelf geen plaatsingsruimte meer heeft en gedwongen wordt om mest af te voeren. Ook als er voldoende ruimte is, is er schade omdat de agrariër de ruimte die over is niet kan gebruiken voor het plaatsen van mest die van elders wordt aangevoerd. De schadevergoeding in verband met de mestwetgeving wordt berekend volgens de volgende formule: de door de Europese commissie toegestane hoeveelheid stikstof per hectare gedeeld door de hoeveelheid stikstof per m³ mest maal de afvoerkosten per m³. De mestschade kan dan als volgt worden berekend:

- 170 kg stikstof per hectare;

- circa 4,5 kg stikstof per m³ mest;
- afvoer mest kost circa € 30,- per m³;

De mestplaatsingsruimte is 170 kg N/4,5 kg N is 38 m³ mest per hectare. De mestschade die optreedt als gevolg van het verlies van grond is 38 m³ maal € 30,- is circa € 114,- per hectare per jaar. Dit is € 0,0095 (afgerond) per m² per maand.

Deze regeling wordt ook gebruikt bij schade door onderhoud of aanleg van waterstaats- werken, zie de Schadevergoedingsregeling waterstaatswerken. De schadevergoeding wordt toegekend aan de gebruikers van gronden. De eigenaren lijden geen schade zodat er geen reden is om hen mestschade toe te kennen.

Entreevergoeding

De vergoeding wordt toegekend in verband met de overlast wegens het gebruik van de gronden bij de aanleg van de leiding.

Het waterschap kent deze vergoeding toe aan gebruikers voor de medewerking die zij verlenen aan het aanleggen van de persleiding.

2. Vergoeding voor het afsluiten van overeenkomsten tot het vestigen van zakelijk recht en het recht om persleidingen te hebben in gronden van derden

Meewerkvergoeding

De vergoeding wordt toegekend voor het meewerken aan het afsluiten van de overeenkomst tot vestiging van het zakelijk recht. Het betreft een éénmalige vergoeding. De vergoeding voor het sluiten van de overeenkomst wordt toegekend aan zowel de eigenaar als de gebruiker. Zij ontvangen elk 50% van de vergoeding. Indien de eigenaar tevens gebruiker is ontvangt deze 100%.

Recht van opstal

Voor het vestigen van een recht van opstal op het eigendom van derden wordt aan deze derden een vergoeding toegekend. Het betreft een bedrag per m² belemmerende strook. Het waterschap baseert zich voor wat betreft de hoogte van de vergoeding op de LTO-Gasunie tabel. De vergoeding voor het hebben van een persleiding wordt toegekend aan de eigenaar van gronden. Is er een zakelijk gerechtigde in de vorm van een recht van erfpacht, wordt deze vergoeding verdeeld in een verhouding van 70-30 voor eigenaar-erfpachter.